

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 385/98

בפני: כב' השופט י. עדיאל

בעניין:

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד אשר גושן

מרשות ההגבלים העסקיים

המאשימה

- נ ג ד -

1. חברת טגר בע"מ

2. אהוד בן מנחם ארזי

שניהם ע"י ב"כ עו"ד ר. קרגולה

3. חברת אס.אר.אס. הנדסה וסוכנויות בע"מ

4. אלי בן יהודה שיפמן

שניהם ע"י ב"כ עו"ד ראובן רייף ואח'

5. חברת קמטק מערכות בע"מ

6. דוד בן אברהם מנשה

שניהם ע"י ב"כ עו"ד א. שומרוני-כהן

הנאשמים

החלטה

1. הנאשמים מבקשים לבטל את כתב האישום. הבקשה נסמכת, בעקרה, על הטעם שהיועץ המשפטי לממשלה לא היה רשאי להסמיך את עורכי-דין העובדים ברשות להגבלים העסקיים להגיש את כתב האישום.

2. היועץ המשפטי לממשלה הסמיך את עורכי הדין העובדים ברשות להגבלים עסקיים לשמש כתובעים בבתי משפט מחוזיים בכל תביעה פלילית בשל עבירה על חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח – 1988. הסמכה זו נעשתה מכוח סעיף 12(א)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב – 1982 הקובע:

"(א) ואלה התובעים:

היועץ המשפטי לממשלה ונציגיו ואלו הם:

פרקליט המדינה, משנהו, פרקליטי המחוז ופרקליטים אחרים

מפרקליטות המדינה ששר המשפטים קבע את תאריהם בצו שפורסם ברשומות ;

מי שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיכו להיות תובע, דרך כללי, לסוג של משפטים,

לבתי משפט מסוימים או למשפט מסויים ;

3. לטענת הנאשמים, הסמכה זו שהסמיך היועץ המשפטי לממשלה את עורכי הדין של הרשות להגבלים עסקיים בטלה. זאת משני טעמים: הטעם האחד הוא – כי היועץ המשפטי לממשלה אינו רשאי להסמיך תובע אלא במקום שהסמכה זו מעוגנת בחקיקה ראשית (בנוסף על חוק סדר הדין הפלילי), כמו בפקודת המכס [נוסח חדש] (סעיף 225) או בחוק התכנון והבניה (סעיף 264(2)). הטעם השני, והעיקרי, הוא שההסמכה נוגדת את עקרון ההפרדה בין הרשות החוקרת לרשות המגישה את האישום ומנהלת את ההליך המשפטי הפלילי, ויש בה על כן לפגוע בזכותם של הנאשמים להליך הוגן.

4. הטענה הראשונה, לפיה סמכותו של היועץ המשפטי לממשלה להסמיך תובעים מותנית בקיומה של הסמכה מפורשת בחקיקה ראשית, נוגדת את לשונו המפורשת של סעיף 12(א)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי ואין לקבלה.

5. הטעם השני מבוסס על הטענה, שלאור מבנה הרשות להגבלים עסקיים וסמכויות החקירה הנתונות בידה על פי חוק, נוצר עקב ההסמכה מצב שבו אותו גוף מרכזי בידו הן את סמכות החקירה והן את המסכות ההעמדה לדין. כפילות זו של סמכויות פוגעת, לטענת הנאשמים, בזכותם להליך הוגן.

6. טענה זו נדונה ונדחתה על ידי בהחלטה שניתנה בת"פ 1131/00 **מדינת ישראל נ' מוטורגריידר ואח'** (טרם פורסם). אותה החלטה והטעמים שביסודה מקובלים עלי גם היום וגם לאחר שעיינתי בטענותיהם של ב"כ הנאשמים בתיק זה. לפיכך, כדי שלא להאריך, לא כאן על נימוקי אותה החלטה, אשר יפים לדעתי גם למקרה הנוכחי.

לאור כך, אתייחס בהמשך לטענות נוספות שמעלים הנאשמים בתמיכה לבקשתם, בכלל זה טענות שעל יסודן הם מבקשים לאבחן את העניין שלפנינו מההחלטה בעניין מוטורגריידר.

7. ב"כ הנאשמים מבקשים לאבחן את ההחלטה בעניין מוטורגריידר מהמקרה הנוכחי באלה: א. בעניין מוטורגריידר לא התקיימה זהות פרסונלית בין החוקר לבין הפרקליט שהגיש את כתב האישום, זהות אשר מתקיימת, לפי הטענה, במקרה הנוכחי ;

ב. בעניין מוטורגריידר הנאשמים לא העלו כל טענה קונקרטית בדבר עיוות דין שנגרם להם בעקבות כפל התפקידים שמילאה הרשות להגבלים עסקיים – כרשות חוקרת ומאשימה – בעוד שבמקרה שלפנינו, על פי הטענה, נגרם לנאשמים עקב כך עיוות דין המתבטא באלה:

המאשימה העלימה מב"כ הנאשמים בחוסר תום לב חומר חקירה שבידה, במיוחד שתי תרשומות שנערכו בעקבות פגישות שקיימו עורכי הדין של הרשות עם אנשי משרד הביטחון ;

מי שרשם את התרשומת באחת מאותן פגישות קטע את הרישום לאחר שנשאלה שאלת מפתח – היא השאלה "על מה היתה התחרות בין SRS קמטק ותגר", שהתשובה עליה עשויה היתה לתמוך בהגנתם של הנאשמים; עורך דין שטרום השיב בשלילה לשאלתו של נציג משרד הביטחון, "האם מצב דברים זה לא מייתר את כתב האישום, [שאז – י.ע.] כבר קטן עניין הציבור"; המאשימה לא הכירה את מאפייני השוק וגם לא בדקה נושא זה, כמו גם נושאים אחרים, לאחר שב"כ הנאשמים העלו בפניה טענותיהם ולא חקרה לצורך כך את הנאשמים הנכונים; על המאשימה היה לזמן את הנאשמים לחקירה משלימה בעקבות הברורים אשר נערכו בפגישה האמורה במשרדי הביטחון.

ג. ההחלטה בעניין מוטורגריידר בוססה על כך שלא נמצא באותו מקרה מקור משפטי המבסס את הדרישה להפרדה מוסדית מלאה בין הגוף החוקר לגוף אשר מגיש את כתב האישום, בעוד שבהליך הנוכחי, כדברי ב"כ הנאשמים, "נמצא גם נמצא מקור משפטי" כזה.

8. אשר לטענתה האחרונה, ב"כ הנאשמים לא ציינו בבקשתם מהו אותו מקור משפטי ש"נמצא גם נמצא", אשר מבסס את הטענה בדבר הצורך בהפרדה המוסדית האמורה. אולם בינתיים, לאחר מתן ההחלטה בעניין מוטורגריידר, ביטל בית המשפט המחוזי בחיפה בע"פ 1103/00 **מדינת ישראל נ' אפר מרדכי ואח'** (טרם פורסם), את המקור העיקרי שעליו בוססה טענת הנאשמים בעניין מוטורגריידר, הוא פסק הדין שניתן באותה פרשה על ידי בית משפט השלום בחיפה (מפי כב' השופט חרסונסקי). בפסק דינו דחה בית המשפט המחוזי את הטענה בדבר בטלות הצו שהותקן על ידי שר המשפטים לפי סמכותו בהתאם לסעיף 1(א)(1) לחסד"פ, מכוחו מונו פרקליטים העובדים במחלקה לחקירות שוטרים, לשמש כתובעים בכתבי אישום המוגשים בעקבות חקירות שנוהלו באותה מחלקה. אמנם, באותו מקרה נדונה טענה בדבר בטלותה של חקיקת משנה, עניין המחייב, כפי שקבע בית המשפט, "זהירות ראויה" (סעיף 11 לפסק דינו של כב' השופט דר). עם זה, מהבחינה העניינית, טענת הנאשמים באותו מקרה בדבר חוסר הסבירות שבהסמכת פרקליטים לטענת הנאשמים בבקשה הנוכחית, והיא נדחתה על ידי בית המשפט לגופה.

כך קבע באותו עניין בית המשפט מפי כב' השופט דר:

"ככל שאני בוחן את הדברים, אינני רואה קיפוח בזכויותיהם של המשיבים, כאשר פרקליטה המועסקת במחלקה לחקירות שוטרים חתמה על כתב האישום" (סעיף 22 לפסק הדין).

ואילו הנשיא, כב' השופט לידנשטראוס, ציין בפסק דינו:

"אינני סבור כי פעולת מחלקת החקירות שבמשרד המשפטים, שבה מכהנים פרקליטים מפרקליטי המדינה, כאשר משמשים בה גם פרקליטים המשמשים כחוקרים, יוצרת אי סבירות קיצונית, כפי שסברה הערכאה הראשונה. אני מסכים עם באת כוח המדינה, כי העובדה שיושבים זה לצד זה חוקרים ופרקליטים, אין פירושה שאין הפרדה ביניהם. מקובלת עלי עמדת הפרקליטות, כי במח"ש קיימת

הפרדה בין פרקליטים לחוקרים, ואלה אינם מבצעים את תפקידם של אלה. במאמר מוסגר ייאמר כי גם אם לא הייתה הפרדה מוחלטת, בין הצד החוקר לצד התובע, הרי שאין בכך כדי לפגוע בהליכים הראויים, והרי יודעים אנו כי עבודתה של הרשות החוקרת, משולבת, לא אחת בעבודה של הרשות התובעת. הדוגמאות רבות ולא אחת שומעים אנו מבתי המשפט, כי פרקליט מפרקליטות המחוז, ליווה חקירה משטרתית זו או אחרת, עוד מתחילתה. אני מסכים גם עם הדעה, שדווקא הפיקוח על פרקליט מטעם התביעה בחקירה, גורמת לזו להיות הוגנת וראויה יותר."

ב"כ הנאשמים הפנו בהקשר זה לפסק הדין בבג"צ 2631/91 **בינימין זיגל ע"ד נ' המשטרה**, פ"ד מו(3) 546, שבו נקבע כי :

"מן הראוי להפריד מוסדית בין הגוף החוקר לבין מי שמופיע כתובע בבית המשפט; הווי אומר, אין להפכין את החוקר או מי שמייצג את התביעה לאותה מרות."

ראשית, הדברים נאמרו כאמרת אגב, או כפי שמציין כב' הנשיא (כתוארו אז) שמגר, "בשולי הדברים". שנית, בית המשפט לא הציע באותו פסק דין, כפי שמבקשים הנאשמים בבקשה זו, ליטול את הטיפול באישומים המוגשים ומנוהלים על ידי תובעים משטריים מהמשטרה ולהעבירו למוסד אחר. מה שהוצע על ידי בית המשפט באותו פסק דין היה "ליצור האחדה בכל הנוגע להסמכת תובעים, תוך הקניית הסמכות הבלעדית לכך ליועץ המשפטי לממשלה, כפי שמתחייב על פי ההגיון ועל פי מהות העניין". המצב שלפנינו, שבו הפרקליטים העובדים ברשות להגבלים עסקיים מקבלים את כתב ההסמכה שלהם מהיועץ המשפטי לממשלה, תואם הצעה זו של בית המשפט. בכך גם נפתר הקושי שהעסיק את בית המשפט בבג"צ זיגל, בשל כך שמקור ההסמכה שם, כעולה מסעיף 12(א)(2) לחוק סדר הדין הפלילי, היה במפכ"ל ולא ביועץ המשפטי לממשלה. מצב כזה של קיום מקור סמכות נפרד שאיננו קשור, גם לא כפוף ליועץ המשפטי לממשלה, "כפי שמתחייב על פי ההגיון ועל פי מהות העניין", אינו מתקיים, כאמור, במקרה שלפנינו, שבו הפרקליטים העובדים ברשות להגבלים עסקיים מקבלים את הסמכתם ישירות מהיועץ המשפטי לממשלה.

פסק דין נוסף עליו סומכים ב"כ הנאשמים את טענותיהם הוא פסק הדין בעניין בקשי (דנ"פ 9263/99 **מדינת ישראל נ' רמי בקשי**, פ"ד מד(3) 556, שבו נקבע :

"על פי סדרי הדין הפליליים הרגילים מתקיימת "הפרדת רשויות" בין הרשות החוקרת לרשות התובעת".

אולם גם דברים אלה לא כוונו לכך שיש ליצור הפרדה מוסדית מוחלטת בין הגוף החוקר לגוף המגיש את כתב האישום ומנהל את המשפט. הנושא שנדון שם התמקד בשאלה, האם גם שוטר אשר איננו תובע משטרי מוסמך להגיש דוח תעבורה ולחתום עליו מכוח תקנה 38 לתקנות סדר הדין הפלילי, תשל"ז – 1974, כאשר הוא עצמו לא היה עד להתרחשות העבירה נושא הדו"ח. בפסק דין זה לא היה מחלוקת על כך ש"הפרדת רשויות" כזו בין הרשות החוקרת לרשות התובעת מתקיימת במקום שכתב האישום מוגש על ידי שוטר שנתמנה על פי

סעיף 12(א)(2) לחוק סדר הדין הפלילי לשמש כתובע על ידי המפכ"ל, ולא על ידי דרגי המשטרה המבצעים את החקירה.

9. אשר לדו"ח מבקר המדינה (מס' 51ב'), אני סבור שיש להבין את הדברים שנאמרו בו על רקע הנושאים הספציפיים שנדונו בו, כפי שפורטו בתשובתו של ב"כ המאשימה (סעיף 41 לתשובתו), ואין לראות בו משום אסמכתא כללית וגורפת להפרדה המוסדית הנטענת. בכל מקרה, אינני סבור שדו"ח זה הנו בגדר מקור משפטי להפרדה המוסדית הנטענת בין רשויות החקירה לרשויות התביעה.

10. בנושא הזהות הפרסונלית בין החוקר לבין הפרקליט אשר מנהל את ההליך הפלילי, נקבע בעניין מוטורגריידר :

"שיקול נוסף בר חשיבות לעניינו, הוא שאין מדובר במקרה שלפנינו בזהות פרסונלית בין החוקר לבין הפרקליט שהגיש את כתב האישום. זאת משום שמחלקת החקירות ברשות ההגבלים העסקיים והמחלקה המשפטית, שהיא אשר הגישה את כתב האישום, הן מחלקות נפרדות".

לאור כך, אני סבור שלפחות במקרה זה, בהעדר זהות פרסונלית בין הגוף החוקר והגוף המאשים, אין לקבל את הטענה בדבר הפגיעה בזכותו של הנאשם להליך הוגן. (ראה לעניין זה החלטתו של בית המשפט העליון בבג"צ 1523/94 **דובק בע"מ נ' הממונה על ההגבלים העסקיים**, (תק-על, 94 (2), 837)).

11. במקרה שלפנינו, טוענים ב"כ הנאשמים, קיימת זהות פרסונלית כזאת. טענה זו מבססים הנאשמים על כך שעורכי הדין המטפלים בהגשת כתב האישום וניהול ההליך הפלילי בבית המשפט נטלו חלק גם בהליכי החקירה.

מדובר, לפי הטענה, בעורכת הדין אייזינגר שחתמה על כתב האישום המקורי, אשר ביצעה גם פעולת חקירה בתיק לאחר שנפגשה עם עד התביעה מר שלמה בסון, מבקר חטיבת המכירות בסיב"ט, ראינה אותו ואף ערכה על כך תרשומה.

ואולם עיקר טרונייתם של הנאשמים בהקשר זה נסבה על פעולת חקירה שבוצעה, לפי הטענה, על ידי עורכת הדין תמר תורג'מן, אשר הגישה את כתב האישום המתוקן (הראשון) ועורך הדין דרור שטרום, אשר חתם על תשובת המאשימה לערר שהגישו הנאשמים לבית המשפט העליון בנושא העיון בחומר החקירה. בפני עורך הדין שטרום אף קוים בשעתו שימוע לנאשמים. עורכי דין אלה נפגשו, לפי הטענה, עם אנשי משרד הביטחון בקשר להליך זה, ביררו פרטים שונים, בכלל זה פרטים אודות מבנה השוק הרלוונטי, ואגב כך ביצעו גם הם פעולת חקירה אסורה או לפחות בלתי תקינה, אשר פגעה בזכות הנאשמים להליך הוגן.

12. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים בנושא זה ובתרשומות מאותן שיחות שצורפו לסיכומי המאשימה, הגעתי לכלל מסקנה שאין באלה כדי לפגוע בזכותם של הנאשמים להליך הוגן.

13. ראשית, במקרים כאלה שבהן מתקבל חומר ראיות נוסף על זה שהתקבל בחקירה, התרופה, ככלל, היא בהעמדתו של חומר זה לעיונם של הנאשמים, ולא בביטול האישום. (ראה למשל בש"פ 687/00 מאיר מסיקה נ' מדינת ישראל, דינים-עליון, כרך נז 458). אולם שאלה זו איננה מתעוררת במקרה שלפנינו, לאור כך, שהמאשימה העמידה תרשומות אלה לעיונם של ב"כ הנאשמים. לא ידוע לי וגם הנאשמים לא הפנו אותי לפסיקה שבה בוטל בשל סיבה זו כתב אישום.

גם בהחלטה בעניין גנות (ת"פ 217/95 מדינת ישראל נ' צבי גנות ואח', דינים מחוזי, כרך כו(9) 199), שעליה מסתמכים ב"כ הנאשמים, לא ביטל בית המשפט את כתב האישום בשל כך שהפרקליטה המטפלת בתיק ביצעה פעולת חקירה (הזמינה דו"ח רואה חשבון), אלא סרב לקבל דו"ח זה כראיה.

14. מעבר לכך, אני סבור שאין כל פסול בכך שעורך הדין המנהל את ההליך הפלילי יבוא בדברים עם עדי התביעה. להפך, טבעי הדבר שפרקליט המנהל את התיק יבקש להתרשם באופן בלתי אמצעי ומכלי ראשון מעדי התביעה המרכזיים. פגישות כאלה נערכות כשגרה קודם לשמיעת הראיות, ואין בהן פסול, לדעתי, גם במקום שבו הן נערכות בשלב מוקדם יותר, כדי לאפשר לעורך הדין להתרשם באופן בלתי אמצעי מחומר הראיות. עצם קיומן של פגישות כאלה אין בו כדי להפוך את התובע לחוקר.

15. אפילו תאמר שבפגישותיהם של עורכי הדין האמורים עם נציגי משרד הביטחון נכרך יסוד כלשהו של חקירה, היינו, התקבל בהן חומר ראיות נוסף על זה שהתקבל בחקירה, אינני סבור שהדבר פסול. לעניין זה צויין בפסיקה לא אחת, שאין מקום להפרדה מוחלטת ומלאה בין תפקידי החקירה והתביעה. כך נקבע בבג"צ 6972/96 התנועה למען איכות השלטון נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נא(2) 757, 780-781:

"עבודתה של המשטרה ושל הפרקליטות לעתים שלובות ולעתים חופפות. המשטרה אומנם חוקרת ואוספת ראיות, אך היא גם שוקלת ובוחנת את דיוטן. משנאספו הראיות מעבירה המשטרה את תיק החקירה לפרקליטות ויש והיא מצרפת המלצתה בדבר העמדת החשוד לדין. בחינת דיוטן של ראיות להגשת כתב אישום, מבוצעת הן על ידי המשטרה והן על ידי הפרקליטות. גם הפרקליטות מבצעת – במהלך החקירה המשטרתית – ולאחר קבלת תיק החקירה לרשותה, פעולות בעלות אופי חקירתי. בחלק גדול מן המקרים ובמיוחד בעבירות מורכבות, כגון עבירות כלכליות רחבות היקף או עבירות בעניינים רגישים, מלווה פרקליט את עבודת המשטרה. לעתים נוהגים פרקליטים לזמן אליהם עדי מפתח כדי לברר באופן בלתי

אמצעי עד כמה מבסס עדותם ראיות לכאורה לאשמה הליך זה הוא הליך
חקירתי מובהק".

גם בפסק הדין בעניין מרדכי נקבע, כפי שכבר נזכר, ש"גם אם לא הייתה הפרדה מוחלטת,
בין הצד החוקר לצד התובע, הרי שאין בכך כדי לפגוע בהליכים הראויים", וכי, "...דווקא
הפיקוח של פרקליט מטעם התביעה במקירה, גורמת לזו להיות הוגנת וראויה יותר".

16. בכל מקרה, בחומר שלפני אינני מוצא בסיס לטענה שבפגישות שקוימו עם אנשי משרד
הביטחון, ביצעו עורכי הדין של הרשות להגבלים עסקיים פעולות של חקירה באופן שיצר
זהות פרסונלית בין מי שביצע את תפקיד החקירה לבין עורכי הדין המטפלים בכתב האישום.
כמו כן לא שוכנעתי שבפעולות אלה, אפילו יש בהן יסוד כלשהו של חקירה, נפגעה זכותם של
הנאשמים להליך הוגן.

17. באשר לעו"ד אייזנגר, על פי הסברו של ב"כ המאשימה בסיכומיו, הפגישה נערכה לאחר
שהושלמה החקירה בתיק וכדי לשמוע "מכלי ראשון רקע כללי". אותה פגישה לא נועדה
לאיסוף חומר חקירה וגם לא נאסף בה חומר כזה, וממילא לא ניתן לייחס לה אופי של
חקירה.

הואיל וחומר החקירה אשר נאסף על ידי הרשות עד לאותה פגישה אינו מצוי ביד, אין
ביכולתי לקבוע אם תרשומת זו כוללת מידע נוסף על זה שנכלל ממילא בחומר החקירה
שנאסף עד לאותה שעה. בכל מקרה, העיון בתרשומת מגלה שתוכנה דל ביותר, ואינני סבור
שעקב קיומה של אותה פגישה והמידע שנמסר במהלכה נפגעה הגנתם של הנאשמים. גם ב"כ
הנאשמים לא הסבירו בטענותיהם כיצד יש באותה תרשומת או באי העברתה לעיונם במועד
כדי לפגוע בהגנתם.

אשר לפגישתם של עורכי הדין שטרום ותורג'מן עם אנשי משרד הביטחון, עולה מהסברי ב"כ
המאשימה, שפגישה זו נערכה ביוזמתם של ב"כ הנאשמים על מנת לברר טענות שהועלו על
ידם, בין היתר, בהתייחס למאפייני השוק ולמעורבות משרד הביטחון. פגישה זו נערכה לאחר
הגשת כתב האישום והיא קוימה, כפי שאני מבין, בעקבות דין ודברים שנוהל בנושא כתב
האישום בין ב"כ הנאשמים למאשימה שבו ביקשו ב"כ הנאשמים, כפי שמנסח זאת ב"כ
המאשימה, "להגמיש" את עמדתה של המאשימה בהליך זה.

פנייתם זו של ב"כ הנאשמים אל המאשימה אף הועלתה על הכתב במסגרת תרשומת שנערכה
בנושא זה. מתרשומת זו עולה שב"כ הנאשמים ביקש במסגרת אותה פגישה "הזדמנות להציג
מאפייני שוק והמשתמע". לעניין "המשתמע" עולה מאותה תרשומת, לא דובר רק בכתב
האישום. הבקשה, כולל הצגת מאפייני השוק, נועדה גם להסדיר את "המשך פעילות בעתיד
והבנה שלהם על ההסדרים. רוצים להציע הצעות לעתיד לרגולציה של הסדרים כובלים של
השוק כולו עם משרד הבטחון". (עמ' 2 לנספח ה' לתשובת המאשימה).

עוד נטען באותה פגישה כי היה זה משרד הביטחון אשר דחף את הנאשמים לדרך פעילות זו בשל האינטרסים שלו, בהיותו "מוכר מונופוליסטי שביכולתו להכתיב שוק", אשר היה "מעוניין לדבר מול אחד ולא מס' קונים". בנסיבות אלה, נטען, מדובר "בעצם הסדר שנכפה". מדובר אפוא בטענת ההגנה מן הצדק העומדת גם במרכזן של טענות ההגנה של הנאשמים בהליך זה. בסיום אותה פגישה אמר עו"ד זוהר, ב"F חלק מהנאשמים: "כשאתה הולכים למ"ב לכו עם הודעות של אנשיהם: לשם צבי, דן אורן, מאיר שליט, דוד גולדשטיין, משיח כדורי".

18. בנסיבות אלה, קשה לי להבין איזו טענה יכולה להיות לנאשמים על כך שעו"ד שטרום נענה לבקשתם ונפגש עם ממלאי תפקידים בכירים במשרד הביטחון על מנת לברר את טענותיהם, מה פסול יש בפגישה זו ומה ההגיון בטענה לפיה צריך היה להטיל משימה זו דווקא על חוקר. האם עו"ד שטרום נעדר כשירות מספקת לבדוק טענות אלה? האם הכשירות היותר טובה לבדיקת "מאפייני שוק והמשתמע", שאותם הציג עו"ד זוהר כרקע לטענותיו בפני עו"ד שטרום, תמצא דווקא בידי חוקר? האם אותו חוקר הוא גם האדם היות מתאים לבדוק את "ההצעות לעתיד לרגולציה של הסדרים כובלים של השוק כולו עם משרד הבטחון"? או לבחון אצל אנשי משרד הביטחון את התקיימותם במקרה זה של יסודות ההגנה מן הצדק?

19. לטענת הנאשמים, המאשימה פגעה פגיעות חוזרות ונשנות בזכות העיון שלהם בחומר החקירה, באופן שמסמכים שונים מתוך חומר זה הגיעו לידי ב"כ הנאשמים בחלוף כשנתיים וחצי מאז הגשת כתב האישום ותעודת החיסיון הוצאה גם היא באיחור רב. הטענה העיקרית בהקשר זה נסבה על האיחור בהעמדת התרשומות הנזכרות לעיונם של ב"כ הנאשמים.

20. בהעמדתם של תרשומות אלה לעיונם של ב"כ הנאשמים אכן נפל איחור רב. אולם, לא הוצגה שמץ של ראיה לכך שהדבר נעשה שלא בתום לב. טענת הדר תום הלב, אף איננה עולה בקנה אחד עם העובדה שהיה זה ב"כ המאשימה, עו"ד גושן עצמו, אשר הביא תרשומות אלה לידיעת ב"כ הנאשמים. עוד הרבה קודם לכן, בישיבת בית המשפט מיום 7.7.99, ביקש עורך דין זוהר לעיין בזיכרון הדברים שנערך בעקבות בקשתו לגבות עדויות של אנשים ממשרד הביטחון. על כך הגיבה באת המאשימה, עו"ד תורג'מן, בתגובתה לבקשה לגילוי מסמכים מיום 23.8.99 והודיעה, שהמאשימה מסכימה להציג חומר זה לפני הנאשמים. מכאן ואילך חלוקים הצדדים בשאלה, מי אשם בכך שב"כ הנאשמים לא עיינו בפועל בחומר זה, חרף העובדה שב"כ המאשימה הודיעה על נכונותה להעמידו לרשותם. בכל מקרה, בנסיבות אלה ודאי שאין מקום לדבר על "הסתרה" של חומר חקירה.

טענת האיחור לגבי התרשומות בוססה על כל שחומר זה הומצא לנאשמים רק ביום 27.6.2001, ימים ספורים לפני מועד ההוכחות. לאור טענה זו ולאור הודעתו של ב"כ המאשימה במכתבו לב"כ הנאשמים מיום 17.7.2001, כי נראה שטרם אותר מלוא חומר החקירה אשר היה מצוי בידי רשות ההגבלים העסקיים, אף דחיתי בשעתו את מועדי

ההוכחות שנקבעו בתיק זה לפני הפגרה, וקבעתי כי בנסיבות העניין "אין מנוס מהמסקנה, שמבחינה זו, של גילוי החומר הנוגע לכתב האישום, המאשימה איננה מוכנה לניהול המשפט". אולם לאחר שהחומר הועמד לרשותם של ב"כ הנאשמים ומועד ההוכחות נדחה כדי לאפשר למאשימה לאתר את כל חומר החקירה שבידה, אינני סבור שכיום יש בסיס לטענה שהאיחור בהעמדת חומר זה לרשות הנאשמים גרם להם לעיוות דין.

21. טענה נוספת שהעלו ב"כ הנאשמים בתמיכה לבקשה, היא כי אין ביד המאשימה תשתית ראייתית מספקת להוכחת האישומים.

נושא זה אשר נוגע לדיוטן של הראיות שבידי המאשימה לשם הוכחת האישומים תבחן במהלך המשפט, ולא ניתן להכריע בה בשלב הנוכחי במעין הליך מוקדם של "no case" ובטרם נפרשה בפני בית המשפט התשתית הראייתית של התביעה.

22. עוד טוענים ב"כ הנאשמים, כי עורך דין גושן, נציג היועץ המשפטי בהליך זה, נעדר בכל מקרה הסמכה כדין, שכן כתב ההסמכה שניתן לו בשנת 1995 על ידי היועץ המשפטי דאז פקע לאחר תום תקופת כהונתו של היועץ המשפטי לממשלה אשר חתם על אותו כתב הסמכה, ואילו כתב הסמכה נוסף אשר ניתן לו ביום 19.4.2001, ניתן יום אחד לאחר הגשת כתב האישום.

23. טענה זו טוב היה אילמלא נטענה. כתב ההסמכה הראשון לא היה מוגבל בזמן והוא עמד בתוקפו גם בעת הגשת כתב האישום. אותו כתב הסמכה גם לא נפגע בשל חילופים פרסונליים במשרת היועץ המשפטי לממשלה.

24. מעבר לכל אלה, מקובלת עלי גם טענת השיהוי שהעלה נציג המאשימה. כתב האישום בתיק זה הוגש בחודש דצמבר 1998. הבקשה לביטול כתב האישום הוגשה על ידי ב"כ הנאשמים רק בחלוף כשנתיים וחצי, בחודש יוני 2001. בנסיבות אלה אני סבור שראוי היה לדחות את הבקשה, בכל הקשור לטענה שעניינה בשניות הכרוכה בתפקודה של הרשות להגבלים עסקיים – כחוקרת ומאשימה גם יחד וההשלכה אשר נודעת לה על תוקף ההסמכה, ולא מחמת השינוי.

25. התוצאה היא שהבקשה נדחת.

ניתנה היום, כ"ו בטבת תשס"א (10 בינואר 2002), במעמד הצדדים.

י. עדיאל, שופט